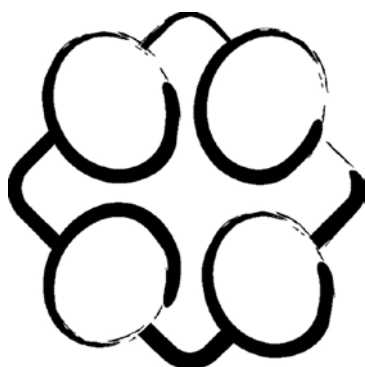

 Folkekirke og Religionsmøde
Årsberetning 2011

Stiftssamarbejdet Folkekirke og Religionsmødes formål er med udgangspunkt i evangeliets forkyndelse at styrke folkekirkens møde med andre religioner og livstydninger

Indledning

Af Kåre Schelde Christensen

F&R's årsberetning sendes til Kirkeministeriet, biskopper, stiftsråd, stiftskontorer, provster, stiftsudvalg, samarbejdspartnere i kirkelige institutioner og organisationer samt netværkskontakter. Med årsberetningen ønsker vi at informere om arbejdet og aktiviteterne i årets løb. Vi vil samtidig benytte lejligheden til at takke for alt godt samarbejde i 2011.

F&R fejrer 10 års jubilæum

Det er lørdag den 21. januar 2012, og Landstingssalen på Christiansborg er fyldt til sidste plads. Rummet er fyldt af lige dele spænding og forventning, og i det hele taget er stemningen lige præcis, som den skal være, når en 10-årig fylder år. På rækkerne i Landstingssalen sidder repræsentanter fra folkekirkens stiftsråd sammen med præster, provster og biskopper. De sidder ved siden af imamer og repræsentanter fra forskellige muslimske organisationer i Danmark. Her er også repræsentanter fra Hare Krishna, Brahma Kumaris og EnlightenNext og mennesker med tilknytning til Kosmoscenteret og magasinet Nyt Aspekt. Og på den måde afspejler de fremmødte i Landstingssalen til Folkekirke og Religionsmødes 10 års jubilæumskonference på fornem vis den religiøse mangfoldighed, som findes i det danske samfund anno 2012.

Folkekirke og Religionsmødes 10 års jubilæumskonference blev afholdt som en offentlig høring med titlen: "Religionsmøde i Danmark – selvbesindelse, berigelse og udfordring". Høringen åbnede et unikt rum for en vedkommende og respektfuld samtale i det offentlige rum mellem repræsentanter fra forskellige religioner og livstydninger. Høringen var arrangeret i et samarbejde med formanden for Folketingets kirkeudvalg Karen J. Klint, der i sin indledning til høringen bemærkede følgende: "Tidligere var folkekirken det kit, der bandt befolkningen sammen. Nu er religionsmødet det kit, der binder befolkningen sammen", og samtidig påpegede hun, at folkekirken, som 'storebror' i det danske religiøse landskab, gerne må gå foran.

Foruden høringen på Christiansborg er Folkekirke og Religionsmødes 10 års jubilæum blevet markeret med en udgivelse af magasinet "Religionsmøde i folkekirken". Magasinet er blevet sendt ud til samtlige menighedsrådsmedlemmer og er blevet til i et samarbejde med Landsforeningen af Menighedsråd.

Nye sognelæringsnetværk om kirkens møde med muslimer

Det har længe været et stort ønske i mange stifter, om Folkekirke og Religionsmøde kunne være med til at skabe bedre rammer for de enkelte sognes møde med muslimer i sognet. Det er derfor også med stor glæde, at vi nu kan præsentere hele to nye sognelæringsnetværk – et for Jylland og et for øerne. Formålet med de nye

sognelæringsnetværk er at skabe et fagligt forum, hvor der kan udveksles erfaringer, og hvor sognene, som deltager i netværkene, kan få sparring på deres lokale aktiviteter, hvad angår mødet med muslimske beboere i sognet. Sognelæringsnetværkene forventes at træde sammen første gang i maj/juni 2012.

F&R får ny formand

Folkekirke og Religionsmødes bestyrelse har den 28. februar 2012 valgt udviklingskonsulent Annette B. Bennedsgaard til ny formand. Hun afløser Leif Vestergaard, der har været formand siden 2005. Annette B. Bennedsgaard var fra 2001 til 2011 sognepræst i Gellerup i Aarhus. Herfra medbringer hun stor erfaring med folkekirkelig religionsdialog med muslimer i sognet. På landsplan har Annette B. Bennedsgaard varetaget hvervet som formand for Kristent Muslimsk Samtaleforum og har siden 2008 været medlem af Folkekirke og Religionsmødes bestyrelse og forretningsudvalg. Hun er i dag ansat som udviklingskonsulent i Kirkefondet.

Annette B. Bennedsgaard afløser Leif Vestergaard, der siden 2005 har været formand for Folkekirke og Religionsmøde. Bestyrelsen tog Leif Vestergaards ønske om at trække sig som formand til efterretning og rettede samtidig en tak til ham for et meget stort engagement i Folkekirke og Religionsmødes arbejde. Her blev særligt hans evne til at sikre en bred opbakning til Folkekirke og Religionsmødes arbejde i folkekirken fremhævet.

Med nærværende årsberetning for 2011 ønsker vi at give et indblik i Folkekirke og Religionsmødes arbejde i 2011. Kommentarer eller spørgsmål til årsberetningen er meget velkomne.

God læselyst!

Kåre Schelde Christensen
Generalsekretær

Annette Bennedsgaard
Formand

Niels Underbjerg
Næstformand

Kåre Schelde Christensen
Generalsekretær

Jan Nilsson
Netværkskonsulent

Mogens S. Mogensen
Konsulent

Karsten Dideriksen
Kommunikationsmedarbejder

Organisatorisk udvikling 2011

Stiftssamarbejdet "Folkekirke og Religionsmøde" er et samarbejde mellem stiftsøvrighederne i følgende ni stifter: Fyens, Haderslev, Københavns, Lolland-Falsters, Ribe, Roskilde, Viborg, Aalborg og Aarhus. F&R's første bestyrelse blev konstitueret i januar 2002.

Pr. 1. maj 2011 ansatte F&R cand. theol. Jan Nilsson i en nyoprettet stilling som netværkskonsulent. Jan Nilsson kom fra en stilling som teologisk medarbejder i Folkekirkens mellemkirkelige Råd. Netværkskonsulenten er F&R's primære kontakt til sogne og stiftsudvalg og faciliterer desuden en række faglige netværk samt varetager opgaver vedr. formidling af religionsmødeerfaringer i folkekirken.

Biskop Niels Henrik Arendt valgte efter fire år som medlem af F&R's bestyrelse at trække sig ud af bestyrelsesarbejdet. Der skal lyde en stor tak til Niels Henrik for hans store og trofaste engagement i bestyrelsesarbejdet samt sparring og deltagelse i F&R's udvikling og aktiviteter. Biskopperne har valgt Steen Skovsgaard som ny repræsentant for biskopperne i F&R's bestyrelse.

Pr. 1. april 2011 blev F&R's sekretariat flyttet fra Det Teologiske Fakultet på Aarhus Universitet til Diakonissestiftelsen på Frederiksberg. Hermed blev F&R en del af et kirkeligt kontorfællesskab med bl.a. Folkekirkens mellemkirkelige Råd, Areopagos, Danske Kirkers Råd og Kirkefondet. Der skal lyde en stor tak til det nu nedlagte Teologiske Fakultet i Aarhus for et godt og frugtbart samarbejde siden 2003, hvor vi har nydt godt af at være en del af et både teologisk og religionsvidenskabeligt fagligt miljø. Beslutningen om at flytte sekretariatet blev truffet på baggrund af, at rammerne for sekretariatet var blevet for små.

Pr. 15. december 2011 fratrådte kommunikationsmedarbejder Majbrit Billesø Jensen stillingen som studentermedarbejder i F&R. Der skal lyde en stor tak til Majbrit for en meget kvalificeret og flot arbejdsindsats gennem næsten to år. Pr. 1. februar 2012 blev stud. scient. Karsten Dideriksen ansat som ny kommunikationsmedarbejder.

Ansatte

Generalsekretær Kåre Schelde Christensen er daglig leder af F&R's aktiviteter og organisation. Netværkskonsulent Jan Nilsson varetager den primære kontakt til sogne- og stiftsudvalg. Ph.d. Mogens S. Mogensen er tilknyttet F&R som ekstern konsulent til varetagelse af særlige opgaver. Karsten Dideriksen er ansat i en studentermedarbejderstilling til at løse opgaver vedrørende information og kommunikation. Karsten Poulsen varetager F&R's bogholderi.

Økonomi

I 2011 bevilligede Fællesfonden i Kirkeministeriet 1.319.325 kr. til F&R. Heraf var 385.000 kr. tildelt fra Omprioriteringspuljen til projektet "Folkekirkens møde med muslimer og islam i sogne og stifter". De ni medlemsstifter bidrog med i alt 239.794 kr. til dækning af halvdelen af netværkskonsulentens ansættelse. F&R modtog 14.000 kr. fra Hanstedgårdfonden.

Arbejdet i Kristent Muslimsk Samtaleforum 2011 blev støttet af Grundtvigsk Forum (5.000 kr.), Mission Afrika (5.000 kr.), Landsforeningen af Menighedsråd (2.000 kr.), Den katolske Kirke (5.000 kr.), Fyens Stift (3.000 kr.), Haderslev Stift (2.000 kr.), Roskilde Stift (5.000 kr.), Viborg Stift (5.000 kr.) og Aarhus Stift (5.000 kr.).

Leaders for Interreligious Understanding

Samarbejdspartnere i 2011

Kirkelige samarbejdspartnere:

Landsforeningen af Menighedsråd; Folkekirkens mellemkirkelige Råd; Folkekirkens Mission; Areopagos; Grundtvigsk Forum; Danmission; Danske Kirkers Råd; Folkekirkens Tværkulturelle Samarbejde i Odense; Dansk Missionsråd; folkekirken.dk; IKON; Islamisk-Kristent Studieceter; Tværkulturelt Center; Mission Afrika; Diakonissestiftelsen; Mødestedet Amager.

Samarbejde med uddannelsesinstitutioner:

Theologisk Pædagogisk Center/Præstehøjskolen; Center for Samtidsreligion, Aarhus Universitet; Menighedsfakultetet; Center for Europæisk Islamisk Tænkning, Københavns Universitet.

Andre samarbejdspartnere:

Muslimernes Fællesråd; Dansk Muslimske Union; Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse; Dialog Forum; Imam Ali Islamisk Center; Dansk islamisk Råd; Minhaj ul-Quran international Denmark; EnlightenNext; Brahma Kumaris.

Satsningsområder 2011-2012

F&R's aktiviteter i 2011 tog udgangspunkt i fire satsningsområder, som bestyrelsen har defineret og vedtaget for perioden 2011-2012. Årsberetningen er struktureret i forhold til satsningsområderne.

1. Religionsmødet lokalt – religionspædagogik, pilotprojekter og netværk
2. Uddannelse vedr. religionsmøde og religionsteologiske studier
3. Religionsmødet på nationalt plan
4. Formidling vedr. religionsmødet i Danmark

1. Religionsmødet lokalt

Netværk: "Folkekirken møde med muslimer og islam"

F&R har etableret et nyt netværk for ressourcepersoner vedr. folkekirken møde med muslimer og islam. Netværket er et samarbejde mellem F&R og Teologisk Pædagogisk Center i Løgumkloster og består af 12 personer, inkl. to facilitatorer (lektor Povl Götke fra TPC samt F&R's netværkskonsulent). Arbejdsformen er en blanding af studier af islam, teologisk refleksion over kirkens møde med muslimer i Danmark og udvikling af praksisformer for folkekirken lokale møde med muslimer. Netværket holdt sin første samling i Løgumkloster den 7-8. 2011 oktober med temaet "Religion og identitet". Netværket vil mødes to gange årligt og består af følgende medlemmer:

Arngeir Langås, koordinator, Mission Afrika

Christa Lund Herum, mødesekretær og informationsmedarbejder, Danmission

Ebbe Elm, sognepræst, Aarhus Stift

Jan Nilsson, netværkskonsulent, Folkekirke og Religionsmøde (facilitator)

Jens Lind Bønding, sogne- og indvanderpræst, Mødestedet Amager

Jesper Hougaard Larsen, leder af Folkekirken Tværkulturelle Samarbejde i Odense

Jonna Dalsgaard, stiftspræst for mission, Københavns Stift

Karin Vestergaard, sognepræst, Viborg Stift

Karina Dahlmann, sognepræst, Haderslev Stift

Kirsten Jørgensen, sognepræst, Fyens Stift

Malene Fenger-Grøndahl, journalist

Povl Götke, lektor, TPC (facilitator)

Religionsmøde i konfirmationsundervisningen

F&R har udgivet en guide for et konfirmandprojekt, der inddrager religionsmødet i konfirmationsundervisningen. Guiden kan hentes fra F&R's hjemmeside. Formålet med konfirmandprojektet er at give konfirmander mulighed for at gå ind i et levende religionsmøde præget af nysgerrighed og respekt. Gennem mødet med unge muslimer udfordres og motiveres konfirmanderne til at tilegne sig deres egen religion samt sætte ord på deres egen tro. Motivationen herfor kommer bl.a. af, at konfirmanderne selv skal præsentere kristendommen for de unge muslimer samt være i stand til at vise dem rundt i kirkerummet. Derudover rummer konfirmandprojektet et besøg i en moske, hvor de unge muslimer viser rundt i moskeen og fortæller om deres tro. Guiden er blevet til på baggrund af to pilotprojekter samt et lignende projekt i Tyskland.

Netværk: Folkekirken møde med nyåndeligheden

I august 2010 blev netværket "Folkekirken møde med nyåndeligheden" etableret. Netværket består af 12 ressourcepersoner med tilknytning til folkekirken, og har til formål at kvalificere og styrke folkekirken møde med nye spirituelle strømninger gennem teologisk refleksion og udvikling af kirkens praksisformer for dette religionsmøde.

I 2011 var netværket samlet to gange og behandlede emnerne "Troens forbilleder" og "Spirituel formation". Desuden deltager netværket i udviklingen af en spiritualitetsside på folkekirken officielle hjemmeside - folkekirken.dk. Netværket faciliteres af F&R i samarbejde med Teologisk Pædagogisk Center og Areopagos og mødes to gange om året i Løgumkloster.

Foto: Kristen Skriver Frandsen

Konfirmandprojekt i Hellevad-Aabenraa

I netværkets arbejde deltager:

Anette Foged Schultz, pilgrimspræst

Benedikte Tønnsberg, sognepræst og medlem af Folkekirke og Religionsmødes bestyrelse

Elmo Due, lektor ved Pastoralseminariet i København (facilitator)

Jesper Nymann Madsen, lektor ved Marselisborg Gymnasium

Jette Dahl, stiftspræst for åndeligt søgende, Ribe Stift

Kåre Schelde Christensen, generalsekretær for Folkekirke og Religionsmøde (facilitator)

Lars Buch Viftrup, sognepræst og redaktør af magasinet IKON

Lars Mollerup-Degn, dialogsekretær hos Areopagos (facilitator)

Lene Højholt, sognepræst

Ole Skjerbæk Madsen, missionspræst hos Areopagos

Peter Ruge, konsulent og coach

Signe Malene Berg, natkirkepræst

Relationer til stifterne

F&R's kontakt til stifterne er først og fremmest sikret gennem bestyrelsens sammensætning, hvor biskopper eller stiftsråd for de deltagende stifter udpeger to repræsentanter fra hvert stift til F&R's bestyrelse. Bestyrelsesmedlemmerne varetager stifternes interesser og er ansvarlige for formidling og information begge veje.

Den 13. januar 2011 holdt generalsekretæren oplæg om F&R's arbejde (med særlig henblik på mødet med nyåndeligheden) i Hobro-Mariager Provsti.

Netværkskonsulenten deltog i ERFA-dag i Viborg Stift den 12. maj 2011 om folkekirkens møde med muslimer.

Generalsekretæren afholdt introducerende møde vedr. F&R med biskop Henning Toft Bro den 1. september 2011. Ved mødet deltog også nyudpeget formand for Stiftsudvalget for Folkekirke og Religionsmøde i Aalborg Stift Mette B. Behrndtz. Mødet gav anledning til at præsentere F&R's arbejde og arbejdsområde.

Netværkskonsulenten har besøgt Stiftsudvalget for tværkulturelt arbejde i Haderslev Stift den 7. september 2011 samt Stiftsudvalget for mission og religionsmøde i Ribe Stift den 26. oktober 2011. Begge besøg gav mulighed for orientering om udvalgenes og F&R's arbejde og en drøftelse af mulighederne for at udbygge det gensidige samarbejde og kommunikation i fremtiden.

2. Uddannelse og religionsteologiske studier

Efteruddannelseskursus for præster

16 præster har taget hul på et fire ugers efteruddannelseskursus med titlen: "Folkekirkens møde med østlige religioner og nye spirituelle strømninger". De første to moduler af kurset blev afholdt i hhv. marts og september 2011.

Kurset har fokus på de særlige pastoral- og religionsteologiske problemstillinger, der opstår i folkekirkens møde med østlige religioner og nye spirituelle strømninger. Gennem besøg og lytterunde i nyåndelige miljøer i Danmark arbejdes der med, hvordan folkekirken kan

blive en vedkommende stemme i et miljø, hvor der ofte er en dyb længsel efter praksis- og erfaringsnær tro. Kurset vil også berøre det forhold, at østligt inspireret spiritualitet stort set er at finde overalt i det danske samfund – også langt ind i folkekirkens egen medlemskare. Kurset arrangeres i samarbejde med Teologisk Pædagogisk Center og afsluttes i september 2012.

Religionsteologisk Forum

Religionsteologisk Forum mødes to gange om året i hhv. Aarhus og København. Forummet består af en række personer, der på forskellig vis arbejder med religionsmøde i Danmark. Religionsteologisk forum arbejder med de særlige teologiske spørgsmål, som mødet med mennesker med anden tro stiller os overfor. Deltagerne arbejder i kirker, på universiteter eller i organisationer, hvor religionsmødet er på dagsordenen. Religionsteologisk Forum faciliteres i samarbejde med Center for Samtidsreligion (Aarhus Universitet) og Dansk Missionsråd.

I 2011 drøftede Religionsteologisk Forum to emneområder:

- Religionsteologiske refleksioner omkring organisationen "I Mesterens lys" på baggrund af oplæg ved Ole Skjerbæk Madsen
- Er det den samme Gud? på baggrund af oplæg ved Niels Henrik Arendt

Leaders for Interreligious Understanding

F&R har taget hul på et nyt dialogprojekt med titlen *Leaders for Interreligious Understanding*. Der er tale om et dialogprojekt, som gennemføres i et samarbejde med Danmission og Muslimer i Dialog, og som har fokus på unge ledere fra Mellemøsten og Danmark. Foruden de danske partnere indgår partnere fra Egypten, Libanon og Syrien. Det Arabiske Initiativ under Udenrigsministeriet har bevillet 1,5 mio. kr. til projektet, som samler 32 unge ledere (30-45 år) fra de fire deltagende lande. Deltagerne skal mødes i alt tre gange og gennemfører desuden et e-learningforløb. Første samling fandt sted i Cairo den 18.-22. november 2011 med temaet *Religious freedom and freedom of conscience*. De to sidste samlinger finder sted i 2012 i hhv. Danmark og Libanon.

Islamkursus i samarbejde med Menighedsfakultetet

I samarbejde med Menighedsfakultetet afholdt F&R d. 24.-28. januar 2011 et islamkursus for både lægfolk og præster. Målsætningen for kurset var at give deltagerne en grundlæggende forståelse af islam samt et indblik i islams forskellige ansigter i Danmark i dag. Kursets tema var "Islams enhed og mangfoldighed" og i alt deltog 25 kursister i kurset – herunder flere arrest- og fængselspræster.

3. Religionsmøde på nationalt plan

Hovedopgaven indenfor dette satsningsområde har været videreføringen af arbejdet med konferencer for kristne og muslimske ledere i Danmark. Den første konference blev afholdt i Nyborg i 2006 som følge af F&R's lytterunde blandt 23 muslimske organisationer og moskéer efter krisen omkring Jyllandspostens karikaturtegninger. På konferencen blev det besluttet at videreføre processen og etablere et samtaleforum for kristne og muslimske

Foto: Søren Kjeldgaard

Leaders for Interreligious Understanding
Cairo, november 2011

Paneldebat med professor Jørgen S. Nielsen, imam Fatih Alev og biskop Peter Fischer-Møller. Malene Fenger-Grøndahl som ordstyrer.

Erling Tiedemann og Asmat Mojaddedi (formand for Muslimernes Fællesråd)

ledere i Danmark. I 2011 kunne vi afholde den sjette konference i Kristent Muslimsk Samtaleforum (KMS).

KMS' formål er at fremme den fælles religionssamtale og værne om og bidrage til udviklingen af det danske samfund som et demokratisk og inkluderende samfund. KMS søger at styrke relationerne og fremme dialogen mellem muslimske og kristne ledere på nationalt plan. I netværket adresserer man i fællesskab emner af samfundsmæssig, kulturel og religiøs karakter. Sekretariatsfunktionen for KMS varetages af F&R.

Konference for kristne og muslimske ledere 2011

Den sjette konference for kristne og muslimske ledere i Danmark blev afholdt den 18.-19. november 2011 i Minhaj ul-Qurans moské og kulturcenter i København NV. Konferencen var planlagt og gennemført af den styringsgruppe, der blev nedsat på den femte konference. Styringsgruppen bestod af Annette Bennedsgaard (formand), Haleema Uppal (næstformand), Inge Lise Pedersen, Sami Küçükakin, Erling Tiedemann, Holger Lam, Safia Aoude, Karina Dahlmann, Jehad al-Farra og Yasar Kanber.

Deltagere: Konferencens officielle del blev afholdt lørdag d. 19. november 2011. Her deltog 55 kristne og muslimske ledere. Fra kristen side deltog tre biskopper fra folkekirken samt præster og organisationsledere fra forskellige kirkesamfund. Fra muslimsk side deltog syv imamer samt repræsentanter for en række muslimske organisationer og paraplyorganisationer, herunder formanden for Muslimernes Fællesråd.

Tema og program: Temaet for konferencen var "Teologisk uddannelse i Danmark", og hermed blev uddannelse af fremtidens imamer og præster i Danmark sat til fælles drøftelse. Det skete bl.a. på baggrund af oplæg ved professor Henk Vroom og lektor Yaser Ellethy (hhv. kristen og muslim) fra Free University of Amsterdam. De to oplægsholdere tegnede et overordnet billede af, hvordan islam i dag bliver studeret på engang "indefra" og akademisk ved et universitet i Europa, og samtidig delte de deres glæder og udfordringer ved, siden 2005, at have uddannet imamer og præster på det samme fakultet.

Derudover blev emnet behandlet ved en paneldebat, hvor der var fokus på den danske kontekst. Ved konferencens afsluttende debat, der blev ledet af biskop Elisabeth Dons Christensen og formand for Muslimernes Fællesråd Asmat Mojaddedi, blev det besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe. Arbejdsgruppen skal arbejde videre med overvejelser over imamuddannelse i Danmark, samt hvordan både præster og imamer bliver klædt på til at være forkyndere i et flerreligiøst samfund.

I lighed med sidste år blev konferencen indledt med en åben studiedag. Den blev afholdt fredag d. 18. november 2011 i Alexandersalen på Københavns Universitet under temaet "Religiøs dannelse i egen og andres tradition". Rapport fra konferencen kan downloades på F&R's hjemmeside.

Det videre forløb: Der blev nedsat en ny styringsgruppe bestående af fem kristne og fem muslimer, som skal planlægge og afvikle næste års konference, der finder sted den 16.-17. november 2012 i Jerusalemskirken i København.

Studietur til Istanbul

Der blev afholdt studietur til Istanbul den 10.-14. oktober 2011 i KMS-regi. Sami Küçükakin og F&R's netværkskonsulent var sammen rejselidere på turen. Der var i alt 12 deltagere, heraf 2 muslimer og 10 kristne. Programmet bød bl.a. på besøg hos Den romersk-katolske Kirke i Tyrkiet, besøg på det private universitet, Fatih Universitetet, middag en aften hos en privat tyrkisk familie, møde med Istanbuls mufti, møde med udlands-redaktøren for Tyrkiets største dagblad Zaman og besøg hos ISAM, Center for Islamiske Studier i Istanbul. Derudover gav turen anledning til mange og frugtbare samtaler på kryds og tværs internt i deltagergruppen.

Islam Forum 2011

Den 23. maj 2011 blev der afholdt Islam Forum i Odense som et samarbejde mellem F&R og Folkekirkens Tværkulturelle Samarbejde i Odense. Temaet var "Autenticitet og troværdighed i religionsmødet". Ca. 40 deltagere fra hele landet deltog i arrangementet.

4. Formidling vedr. religionsmøde i Danmark

Online magasin om religionsmøde

Det er besluttet at lancere et nyt online magasin om religionsmøde i folkekirken. Formålet med magasinet er at opsamle og videreformidle viden om og erfaringer med folkekirkens møde med andre religioner ud fra et praktisk teologisk sigte. Målgruppen er menighedsrådsmedlemmer, præster, aktive i organisationer og andre, som arbejder med eller interesserer sig for religionsmøde. Magasinet skal udkomme to gange om året, og første nummer forventes at udkomme i foråret 2012.

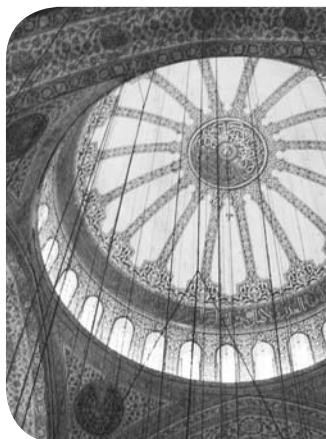
Pastoralseminariet i København

De kirkelige organisationer på Diakonissestiftelsen arrangerer to gange om året "Organisationernes Dag", hvor de studerende fra Pastoralseminariet i København deltager. Arrangementet er med til at øge de studerendes kendskab til de frie folkekirkelige organisationer og institutioner. F&R deltager i Organisationernes Dag og fortæller her om F&R's arbejde og generelt om erfaringer med religionsmøde i folkekirken.

Hjemmeside, nyhedsbrev og kommunikation

F&R's hjemmeside religionsmoede.dk er en vigtig kommunikationsplatform for F&R, og i 2011 oplevede vi en stigning i besøgstallet på 10% i forhold til 2010. I alt havde hjemmesiden i 2011 8.940 besøgende med i alt 22.636 sidevisninger. Vi tilstræber at opdatere hjemmesiden ugentligt med nyheder af relevans for religionsmøde i folkekirken. Herudover kan man læse om F&R's arbejdsområder og projekter. Foruden nyheds- og kalenderfunktion fungerer hjemmesiden som en ressourcesamling bl.a. med vejledninger og ideer til, hvordan religionsmødet kan gribes an i sognet.

F&R's nyhedsbrev udsendes fire gange om året via e-mail. Her er det muligt løbende at holde sig ajour med F&R's aktiviteter samt, hvad der rører sig på religionsmødeområdet i Danmark og internationalt. Tilmelding til nyhedsbrevet sker ved at indtaste navn og e-mail-adresse i formularen på forsiden af religionsmoede.dk.

Leif Vestergaard og Peter Fischer-Møller i samtale med pastor Martijn van Laar, Rotterdam

Internationale relationer

Studietur til Holland for biskopper og F&R's bestyrelse

Seks biskopper og 11 bestyrelsesmedlemmer i F&R var på studietur til Holland den 17.-20. januar 2011.

Formålet med studieturen var at undersøge, hvordan kirken i Holland forholder sig til mødet med muslimer og islam i en til tider anspændt situation samt at drøfte de danske forhold og handlemuligheder i lyset af de hollandske erfaringer. Holland og Danmark har gennem det seneste årti gennemgået lignende kulturelle, religiøse og politiske forandringer, og det var baggrunden for, at Holland blev valgt som mål for studieturen.

Der foreligger nu en rapport fra turen, som bl.a. indeholder en række indlæg, som nogle af de danske deltagere holdt som en del af programmet i Holland. Efter studieturen har flere af deltagerne reflekteret turens oplevelser og temaer i artikler, prædikener mv., som også læses i rapporten. Rapporten kan læses på religionsmoede.dk.

Nordisk Religionsdialogkonference i Oslo

Fra den 9.-11. februar 2011 blev der for anden gang afholdt Nordisk Religionsdialogkonference. Denne gang blev konferencen afholdt i Oslo med Den norske Kirkes Mellemkirkelige Råd som vært. I alt deltog 45 nordmænd, svenskere og danskere, der til dagligt arbejder med kirkernes møde med andre religioner og livsnydninger. Konferencen havde stort fokus på erfaringsudveksling deltagerne imellem og drøftelser af pastoralteologisk art. Der var bl.a. stor opmærksomhed omkring F&R's nye dåbsoplæringsmateriale "Tro i mødet", som er udarbejdet til brug i en flerreligiøs kontekst. Konferencestafetten er nu sendt videre til Danmark, og F&R er vært for den næste Nordiske Religionsdialogkonference, som skal afholdes i København d. 28.-30. august 2012.

Arabisk Europæisk Dialogkonference

Fra den 12.-16. april 2011 deltog generalsekretæren i en Arabisk Europæisk Dialogkonference på Kreta. Konferencen var en opfølgning på en række dansk-egyptiske og tysk-egyptiske dialogkonferencer, som har fundet sted over de sidste fem år. Konferencens tema var *Transformation Processes in Arab and European countries – Formation of Identities in Conflict*. I programmet var der bl.a. fokus på religionens rolle i disse transformationsprocesser, som i lyset af den nylige udvikling i Mellemøsten – og særligt Egypten – blev mere aktuelt, end arrangørerne havde forudset.

Fra Danmark deltog bl.a. biskop Peter Fischer-Møller, imamerne Fatih Alev og Naveed Baig og generalsekretær i Danmission Mogens Kjær.

"Tro i mødet" præsenteret i Göteborg og Halmstad

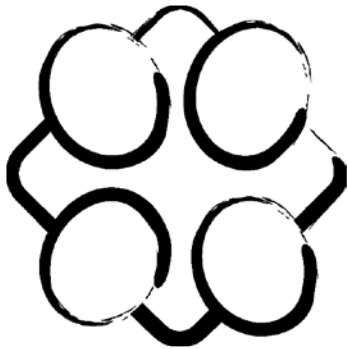
Den 13.-14. september 2011 præsenterede generalsekretæren F&R's nye dåbsoplæringsmateriale "Tro i mødet" ved et seminar i hhv. Göteborg og Halmstad. Seminarerne blev arrangeret af Göteborg Stift, og anledningen var, at Göteborg Stift for indværende har særlig fokus på dåb. Stiftsadjunkt vedr. religionsmøde i Göteborg Stift Marika Palmdal havde arrangeret seminarerne for at bringe religionsmødeperspektivet ind i kirkens dåbsoplæring.

Kåre Schelde Christensen, Jølle Dahl og Mogens K. Mogensen (red.)

TRO I MØDET

— indføring i kristentro
i et religiøst mangfoldigt
samfund

Folkekirke og
Religionsmødes logo

F&R's bestyrelse

Bestyrelsen har holdt fire bestyrelsesmøder i 2011. På møderne er der afsat tid til tematiske oplæg og drøftelser vedr. religionsmødet, og følgende emner har været behandlet i bestyrelsen i 2011:

- Drøftelse af F&R's missions- og dialogsyn på baggrund af et oplæg ved ph.d. Mogens S. Mogensen
- Oplæg ved religionssociolog, ph.d. Ina Rosen med udgangspunkt i hendes ph.d. afhandling *I'm a believer, but I'll be damned if I'm religious*
- Oplæg ved sociolog Kirsten Grube med udgangspunkt i rapporten: "Jeg vælger det, der virker – mødet med en selvudviklingsorienteret livstydning"
- Refleksion over 10 års arbejde med islamdialog i Gellerup Sogn ved Annette B. Bennedsgaard

Bestyrelsesmedlemmer (pr. 1. marts 2012)

Annette B. Bennedsgaard, sognepræst (formand, Aarhus Stift)
Niels Underbjerg, stiftspræst (næstformand, Københavns Stift)
Christian Bach Iversen, fhv. lærer (kasserer, Viborg Stift)
Kirsten Münster, sognepræst (sekretær, Haderslev Stift)
Benedicte Tønsberg, sognepræst (Aalborg Stift)
Birte Jacobsen, sognepræst (Fyens Stift)
Dorte Hedegaard, studenterpræst (Lolland-Falsters Stift)
Elizabeth Padillo Olesen, tværkulturel medarbejder i Kolding Provsti (Haderslev Stift)
Jesper Hougaard Larsen, leder af Folkekirkens Tværkulturelle Samarbejde i Odense (Fyens Stift)
Karen Togsverd Hansen, sognepræst (Viborg Stift)
Mette B. Behrndtz, sognepræst (Aalborg Stift)
Michael Krogstrup Nissen, sognepræst (Københavns Stift)
Michael Ravnholt Westh, sognepræst (Roskilde Stift)
Mogens Thams, sognepræst (Ribe Stift)
Poul Erik Kammersgaard, sognepræst (Ribe Stift)
Poul Jørgen Raagart, ingeniør (Roskilde Stift)
Steen Skovsgaard, biskop over Lolland-Falsters Stift, repræsentant for biskopperne
Tom Friis, sognepræst (Lolland-Falsters Stift)
Repræsentant for Aarhus Stift, pt. vakant

Afgåede bestyrelsesmedlemmer:

Leif Vestergaard, tidl. formand for F&R (Aarhus Stift)
Niels Henrik Arendt, biskop over Haderslev Stift, repræsentant for biskopperne
Carl Hertz-Jensen, sognepræst (Aalborg Stift)
Rebekka Kristensen, sognepræst (Lolland-Falsters Stift)

Appendiks: Pressemeddelelse

Muslimske og kristne ledere: vi har brug for fælles platform for teologisk uddannelse

55 muslimske og kristne ledere var den 19. november 2011 samlet til den 6. konference arrangeret af "Kristent Muslimsk Samtaleforum". Konferencen fandt sted i Minhaj ul-Qurans moske og kulturcenter i København. Fra kristen side deltog tre biskopper fra folkekirken samt præster og organisationsledere fra forskellige kirkesamfund. Fra muslimsk side deltog seks imamer samt repræsentanter for en række muslimske organisationer.

Forud for konferencen blev der afholdt en studiedag på Københavns Universitet med ca. 100 deltagere om "Religiøs dannelse i egen og de andres tradition". Som hovedtema for konferencen havde arrangørerne valgt "Teologisk uddannelse i Danmark" for at sætte fokus på behovet for udviklingen af relevante teologiske uddannelser for både muslimer og kristne i et flerreligiøst samfund.

I 2005 blev der etableret et Center for Islamisk Teologi på det Teologiske Fakultet ved Det Frie Universitet i Amsterdam. Professor Henk Vroom og lektor Yaser Ellethy præsenterede på konferencen erfaringerne med at undervise kristne og muslimske studerende på samme fakultet. Muslimske studerende undervises i de klassiske islamiske discipliner. Kristne og muslimske studerende undervises i fællesskab i andre videnskabelige discipliner, herunder discipliner, som giver indsigt i den hollandske og europæiske kontekst.

I den efterfølgende debat blev der givet udtryk for behovet for en dansk teologisk uddannelse i islam, men samtidig blev der identificeret en række udfordringer. En begyndelse kunne være at integrere islamisk teologi i professions- og efteruddannelser på forskellige uddannelsesinstitutioner. Den kommende styregruppe for Kristent Muslimsk Samtaleforum skal undersøge mulighederne for at udvikle teologisk uddannelse og etablere uddannelsesstilbud for både muslimer og kristne.

Lektor Safet Bektovic, Center for Europæisk Islamisk Tænkning, udtaler, at "Religiøse ledere i et multireligiøst samfund må have interreligiøse kompetencer. Det er vigtigt at kende til hinandens teologi for at kunne føre en meningsfuld dialog. Man må kunne relatere sin religion til det omgivne samfund, og dette forudsætter en relevant teologisk uddannelse."

Biskop Elisabeth Dons Christensen, Ribe Stift, bakker op om behovet for at sætte fokus på teologisk uddannelse og understreger: "Vi har en fælles interesse i at tale tydeligt og ansvarligt om hver vores tro, fordi vi har et fælles ansvar for det danske samfund, og det har dagen i dag bidraget til på bedste vis."

Konferencens deltagere var enige om at mødes igen d. 17. november 2012, hvor Jerusalemskirken i København (Metodistkirke) vil være vært. Yderligere information og baggrundsmateriale kan hentes på hjemmesiden for Stiftssamarbejdet Folkekirke og Religionsmøde. Henvendelser vedrørende konferencen stiles til generalsekretær i Folkekirke og Religionsmøde, Kåre Schelde Christensen

- tlf .: 28 60 16 18 - e-mail: ksc@religionsmoede.dk

Folkekirke og Religionsmøde

Peter Bangs Vej 1D
2000 Frederiksberg
mail@religionsmoede.dk
www.religionsmoede.dk

Generalsekretær:
Kåre Schelde Christensen